

EPISTOLELE TIMPURI

pentru

TOȚI

***

IACOV, PETRU, IOAN
ȘI IUDA

TOM WRIGHT

Traducere de Manuela Dumbravă

Succeed Publishing
Medgidia, 2018

Seria de comentarii NOUL TESTAMENT PENTRU TOȚI

MATEI *pentru* TOȚI, Partea 1: Capitolele 1-15

MATEI *pentru* TOȚI, Partea a 2-a: Capitolele 16-28

MARCU *pentru* TOȚI

LUCA *pentru* TOȚI

IOAN *pentru* TOȚI, Partea 1: Capitolele 1-10

IOAN *pentru* TOȚI, Partea a 2-a: Capitolele 11-21

FAPTE *pentru* TOȚI, Partea 1: Capitolele 1-12

FAPTE *pentru* TOȚI, Partea a 2-a: Capitolele 13-28

PAVEL *pentru* TOȚI: Romani, Partea 1: Capitolele 1-8

PAVEL *pentru* TOȚI: Romani, Partea a 2-a: Capitolele 9-16

PAVEL *pentru* TOȚI: 1 Corinteni

PAVEL *pentru* TOȚI: 2 Corinteni

PAVEL *pentru* TOȚI: Galateni și Tesaloniceni

PAVEL *pentru* TOȚI: Epistolele captivității - Efeseni, Filipeni,
Coloseni și Filimon

PAVEL *pentru* TOȚI: Epistolele pastorale - 1 și 2 Timotei și Tit

EVREI *pentru* TOȚI

Epistolele timpurii *pentru* TOȚI: Iacov, Petru, Ioan și Iuda

APOCALIPSA *pentru* TOȚI

Editor: **Vasilică Croitor**
Redactor: **Dorin-Gabriel Mureșan**
Tehnoredactarea: **Succeed Publishing**
Coperta: **Denisa & Benjamin Croitor**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

WRIGHT, TOM

Epistolele timpurii pentru toți : Iacov, Petru, Ioan și Iuda /

Tom Wright ; trad. de Manuela Dumbravă. -

Medgidia : Succeed Publishing, 2018

ISBN 978-606-8218-99-1

I. Dumbravă, Manuela (trad.)

2

Early Christian Letters for Everyone

© Nicholas Thomas Wright 2011, 2013

All rights reserved.

This translation of **Early Christian Letters for Everyone** first published in 2011 is published by arrangement with The Society for Promoting Christian Knowledge, London, England.

Toate drepturile rezervate. Nicio parte din această carte nu poate fi reprodusă sau difuzată electronic, mecanic, prin fotocopiere, înregistrare audio sau în orice altă formă, exceptând cazul unor scurte recenzii sau citate, fără permisiunea în scris a Editurii Succeed Publishing. Toate citatele din Biblie, cu excepția locurilor precizate, sunt din traducerea Dumitru Cornilescu.

Editura Succeed Publishing
Medgidia, str. Independenței, nr. 5
Jud. Constanța, cod: 905600
Telefon: 0744 623909
comenzi@succeed.ro www.succeed.ro

CUPRINS

INTRODUCERE.....	xi
IACOV 1:1-8 Provocarea credinței	1
IACOV 1:9-18 Capcanele lumii și Darul lui Dumnezeu	4
IACOV 1:19-27 Cuvântul care duce la faptă	7
IACOV 2:1-13 Fără favoritisme!	11
IACOV 2:14-26 Credința și faptele	14
IACOV 3:1-12 Îmblânzirea limbii	18
IACOV 3:13-18 Înțelepciunea adevărată și înțelepciunea falsă	21
IACOV 4:1-10 Smerenia și credința	23
IACOV 4:11-17 Trăind prin credință	27
IACOV 5:1-6 Avertismente date bogaților	31
IACOV 5:7-12 Răbdare și încredere	34
IACOV 5:13-20 Rugăciunea făcută cu credință	37

1 PETRU 1:1-9	
Credința autentică și speranța nestrămutată	45
1 PETRU 1:10-21	
Răscumpărați prin har	49
1 PETRU 1:22-2:3	
Nou-născuți	53
1 PETRU 2:4-10	
Piatra vie	56
1 PETRU 2:11-17	
Trăind într-o lume păgână	60
1 PETRU 2:18-25	
Suferind așa cum a suferit Mesia	65
1 PETRU 3:1-7	
Căsătoria și provocările ei	68
1 PETRU 3:8-16	
Noul mod de viață	72
1 PETRU 3:17-22	
Când suferim pentru că facem binele	75
1 PETRU 4:1-11	
O viață transformată	79
1 PETRU 4:12-19	
Părtași la suferințele lui Mesia	83
1 PETRU 5:1-7	
Păstori smeriți	86
1 PETRU 5:8-14	
În picioare prin puterea lui Dumnezeu	90
2 PETRU 1: 1-11	
Confirmă-ți chemarea!	94

2 PETRU 1:12-21 Asigurarea împlinirii profeției	97
2 PETRU 2:1-10a Prorocii mincinoși	101
2 PETRU 2:10b-22 Din rău în mai rău	105
2 PETRU 3:1-10 Ziua Domnului	109
2 PETRU 3:11-18 Răbdarea lui Dumnezeu	113
1 IOAN 1:1-4 Cuvântul vieții	119
1 IOAN 1:5-2:2 Lumina lui Dumnezeu și întunericul nostru	123
1 IOAN 2:3-14 Noua poruncă a lui Dumnezeu	127
1 IOAN 2:15-29 Oamenii minciunii	131
1 IOAN 3:1-10 Născut din Dumnezeu	136
1 IOAN 3:11-4:6 Provocarea dragostei	140
1 IOAN 4:7-21 Dragostea lui Dumnezeu	145
1 IOAN 5:1-12 Credința câștigă biruința	149
1 IOAN 5:13-21 Adevăratul Dumnezeu	154

2 IOAN 1-6	
Semnul vital	157
2 IOAN 7-13	
Nu vă înșelați!	161
3 IOAN 1-8	
Ospitalitatea față de oamenii lui Dumnezeu	165
3 IOAN 9-15	
Autoritatea și exemplul	168
IUDA 1-4	
Lupta pentru credință	175
IUDA 5-16	
Învățătorii mincinoși	179
IUDA 17-25	
Salvați prin puterea lui Dumnezeu	184
GLOSAR.....	189

INTRODUCERE

Cu prima ocazie în care un om s-a ridicat să vorbească în public despre Isus, el a arătat cât se poate de lămurit că mesajul lui era destinat *tuturor*.

Era o zi măreață, numită uneori ziua de naștere a Bisericii. Adierea minunată a Duhului Sfânt suflase peste ucenicii lui Isus și îi umpluse cu o nouă bucurie și cu simțământul prezenței și puterii lui Dumnezeu. Liderul lor, Petru, care cu doar câteva săptămâni în urmă plânsese ca un copil fiindcă mințise, blestemase și tăgăduise până și faptul că Îl cunoștea pe Isus, s-a trezit acum lămurind o mulțime uriașă de oameni că se petrecuse un eveniment care schimbase lumea pentru totdeauna. Ceea ce Dumnezeu făcuse pentru acest ucenic al Lui începea să facă acum pentru toată lumea: viața nouă, iertarea, o nouă speranță și putere înfloreau asemeni bobocilor apăruiți primăvara, după o iarnă îndelungată. Începuse o epocă nouă, o epocă în care, folosindu-se de oamenii care ascultau cuvintele lui Petru, pornind de atunci și de acolo, Dumnezeul cel viu avea să facă în lume lucruri noi. „Făgăduința aceasta este pentru voi,” le spunea Petru celor care îl ascultau, „pentru copiii voștri și pentru toți cei ce sunt departe acum” (Fapte 2:39). Promisiunea nu îl avea în vedere doar pe ascultătorul de alături din mulțime, ci era făcută tuturor.

În decursul unei perioade remarcabil de scurte, faptul acesta a devenit realitate în așa măsură încât tânăra mișcare s-a răspândit în lungul și în latul celei mai mari părți a lumii cunoscute atunci. Iar una dintre căile prin care această promisiune făcută tuturor s-a împlinit a fost cu ajutorul scrierilor primilor lideri creștini. Aceste lucrări de scurte dimensiuni, compuse în principal din scrisori și relatări despre Isus, au circulat pe o scară largă și au fost citite cu sete. Ele nu au fost destinate unei elite religioase ori intelectuale. Încă de la început, menirea lor a fost aceea de a ajunge în mâinile tuturor.

Afirmația aceasta este la fel de adevărată și astăzi. Desigur, contează faptul că unii oameni acordă timp și atenție studierii dovezilor istorice, acordă importanță înțelesului cuvintelor folosite în original (primii creștini au scris în limba greacă) precum și exactității sau preciziei celor spuse de diferiți autori despre Dumnezeu, despre Isus, lume și ei înșiși. Seria cărților de față are la bază tocmai o asemenea cercetare. Dar scopul acestui demers este acela ca mesajul să poată ajunge la toată lumea și mai cu seamă la oamenii care nu obișnuiesc să citească o carte presărată cu

note de subsol și cuvinte în limba greacă. Pentru astfel de persoane au fost scrise aceste cărți. Iată de ce, la sfârșit, există un glosar care cuprinde cuvintele cheie fără de care nu vă puteți descurca, însoțite de o scurtă explicație a sensului lor. Ori de câte ori întâlniți în text un cuvânt scris cu litere îngroșate, îl puteți căuta la final, unde vă veți lămuri despre ce este vorba.

În prezent, sunt disponibile, desigur, numeroase traduceri ale Noului Testament. Cea pe care v-o ofer în materialul de față este aleasă pentru același tip de cititor: unul care nu înțelege neapărat nuanțele mai ceremonioase, uneori chiar greoaie, ale unor traduceri standard. Am căutat, desigur, să rămân cât mai aproape de original cu putință, dar scopul meu principal a fost acela de a mă asigura că termenii nu sunt doar pe înțelesul unora dintre cititori, ci pe înțelesul tuturor.

„Epistolele creștine timpurii” din această carte sunt scurte, clare și la obiect. Ele sunt pline de sfaturi practice pentru creștinii care fac primii pași în credință și doresc să știe din ce direcție îi vor ataca problemele și ce resurse ar putea găsi pentru a le face față. Dar, de asemenea, aceste epistole degajă un aer proaspăt de încântare față de noua credință, speranță și viață. Ele transmit reverența față de Isus, pentru faptul că și-a dat viața pentru a salva omenirea și că ni L-a descoperit pe Dumnezeu. Ele sunt realiste în privința pericolelor pe care comunitatea creștină le-ar putea întâlni în lumea care încearcă să zdrobească biserica cu propriul mod de viață și să înăbușe vestirea că Dumnezeu viu este activ în lume. Și sunt la fel de realiste în evidențierea dificultăților care pot apărea în sânul comunității creștine.

Aceste epistole sunt bine ancorate în scripturile străvechi ale lui Israel, pentru a le oferi tinerilor creștini un sentiment profund de descoperire a ceea ce sunt cu adevărat în fața dragostei și planurilor lui Dumnezeu pentru ei; și se preocupă de multe problemele, de la politică la viața privată. Ele sunt o resursă vitală pentru fiecare biserică și pentru fiecare creștin. Deci, iată-le: *Epistolele creștine timpurii pentru toți!*

Tom Wright

IACOV

IACOV 1:1-8

Provocarea credinței

¹Iacov, rob al lui Dumnezeu și al Domnului Isus Cristos Mesia, către cele douăsprezece triburi împrăștiate: salutare.

²Dragii mei, când vă găsiți aruncați în diferite necazuri și încercări, învățați să le priviți cu deplină bucurie, ³deoarece știți că, atunci când credința vă este pusă la încercare, rezultatul este răbdarea. ⁴Mai mult, trebuie să lăsați ca răbdarea sa-și facă pe deplin lucrarea, ca voi să fiți desăvârșiți și întregi și să nu duceți lipsă de nimic.

⁵Dacă vreunuia dintre voi îi lipsește înțelepciunea, el ar trebui să i-o ceară lui Dumnezeu și îi va fi dată. La urma urmei, Dumnezeu dăruiește cu generozitate și cu dragă inimă tuturor oamenilor. ⁶Dar ei ar trebui să ceară cu credință, fără să se îndoiască. O persoană care se îndoiește este precum valul mării, pe care vântul îl tot poartă de colo până colo. ⁷O astfel de persoană să nu se aștepte să primească ceva de la Domnul ⁸fiindcă se îndoiește și este nestatornică în tot ceea ce face.

Obişnuiam să cred că valurile vin de undeva de departe. Stând la malul mării și privind giganții marini de culoare gri-verde cum se izbesc de țarm, era ușor să-mi imaginez că acest val, apoi următorul, apoi cel de după el, au făcut o călătorie lungă. Erau aici precum magii, ajungând în sfârșit să-și ofere darurile.

Dar bineînțeles că nu este așa. Valurile sunt rezultatul acțiunii vântului și al mării asupra apelor, care sunt, de fapt, acolo tot timpul și care urmează direcția vântului. Chiar ieri, în timp ce stăteam în lumina strălucitoare a soarelui, le-am privit cum scăpărau și cum udau micul port, făcând ca bărcile să se miște lin. O priveliște frumoasă. Valurile păreau să aibă propria lor personalitate și energie. Dar nu au așa ceva. Ele sunt produsul obișnuit al altor forțe.

Provocarea **credinței** este provocarea de a nu fi precum un val al mării. Sunt multe valuri și furtuni în viața omului și este ușor să

IACOV 1:1-8 Provocarea credinței

ne imaginăm că suntem importanți. Ni se pare, din când în când cel puțin, că dansăm și strălucim într-un fel aparte. Întrebarea care se pune este dacă în noi caracterul care se formează este ceva autentic, sau dacă, după cum spune Iacov în versetul 6, suntem pur și simplu nestatornici și ne îndoim, purtați încoace și încolo de un val sau altul.

Bineînțeles că nu știm sigur cine a fost Iacov. Era un nume la fel de obișnuit în primul secol după cum este și astăzi. Dar cel mai probabil această epistolă a fost redactată de către binecunoscutul Iacov din biserica primară – Iacov, fratele lui Isus, liderul de bază al bisericii din Ierusalim în primii treizeci de ani ai creștinismului. Petru, Pavel și ceilalți au călătorit în jurul lumii, dar el a rămas pe loc, rugându-se, predicând și având încredere că Dumnezeu Care L-a înviat din morți pe preaiubitul său frate va duce la bun sfârșit lucrarea pe care el a început-o. Așadar, această epistolă va fi parte din acea lucrare scrisă pentru a încuraja pe creștinii din toată lumea – pe care îi vede ca pe o nouă versiune a celor douăsprezece triburi împrăștiate ale Israelului – pentru ca ei să poată răspunde provocării credinței.

O provocare importantă a fost atunci, la fel cum este și în zilele noastre și cum a fost întotdeauna. Din momentul în care decizi să-L urmezi pe Isus, te poți aștepta ca necazurile să înceapă. Este ca și cum ai deschide ușa din spate pentru a pleca la plimbare și îți dai seama că vântul te împinge înapoi înăuntru încă înainte de a ieși. Dar Iacov ne spune că ar trebui să ne bucurăm în astfel de momente (versetul 2). Ar trebui să învățăm să ne bucurăm în mijlocul unor astfel de circumstanțe. Cum am putea interpreta mesajul lui Iacov?

Când un creștin este încercat, asta arată că se întâmplă ceva autentic. Sunt multe feluri de încercări: persecuție pe față, la care mulți sunt supuși astăzi, ispite înverșunate și urâte, care ne pot lovi când nu ne așteptăm, boală fizică sau doliu, probleme familiale sau financiare și așa mai departe. Dar nu ai fi încercat dacă nu ai face ceva serios. Mecanicii nu testează fierul vechi, ei testează mașini care vor înfrunța condiții grele. Cei care Îl urmează pe Isus **Mesia** nu trebuie pur și simplu să supraviețuiască. Ei ar trebui să aibă un

IACOV 1:1-8 Provocarea credinței

impact în societate, să facă o diferență, fie printr-o mărturie zilnică, plină de credincioșie și de blândețe, fie prin șansa, dată unora, de a vorbi și de a se purta într-un mod care reflectă Evanghelia. Pentru a realiza toate acestea, trebuie să devenim puternici.

Iacov atrage atenția, așadar, asupra rezultatului testului: răbdarea. Nu intra în panică! Nu exagera! Nu transforma o problemă într-o criză! Fii răbdător! Aceasta este una dintre marile teme ale acestei epistole (vezi 5:7). Și, spune Iacov, ar trebui să lași ca răbdarea să-și facă pe deplin efectul. Lasă ca ea să lucreze în interiorul ființei tale (versetul 4). Imaginează-ți că viața este precum o casă. Credința este ceea ce se întâmplă când tu te uiți pe fereastră, dincolo de tine, la Dumnezeu care este cu mult mai mareț decât tine. Răbdarea este ceea ce se întâmplă cu tine, înăuntru casei.

Una dintre celelalte mari teme ale acestei epistole se află aici la început, în paralel cu răbdarea. Înțelepciunea. Epistola lui Iacov este în Noul Testament ceea ce în scripturile israelite (Vechiul Testament) este „cartea Proverbelor sau Pildele – înțelepciunea strânsă într-o colecție de texte de către cei care au învățat să se încreadă în Dumnezeu în toate lucrurile și să descopere cum acea încredere lucrează în fiecare aspect din viața lor. Cum ar trebui să mă raportez la această situație, în acest moment dificil? Ai nevoie de înțelepciune, și ar trebui s-o ceri.

Dar de unde știi că Dumnezeu mi-o va da? Aici găsim esența a ceea ce Iacov vrea să spună: secretul credinței, răbdării și înțelepciunii împreună. Dumnezeu oferă tuturor oamenilor cu generozitate și cu inimă largă (versetul 5). Cât de ușor ne este să ne imaginăm că Dumnezeu este zgârcit și răutăcios. Noi proiectăm asupra Creatorului tuturor lucrurilor caracterul de temut, meschin și chiar dușmănos pe care îl întâlnim atât de des în viața reală, câteodată chiar și atunci când ne uităm în oglindă. A-L descoperi pe Dumnezeu așa cum este El și a ne aminti lucrul acesta mereu este cheia tuturor problemelor. Fără asta, vei fi plin de îndoieli, purtat încoace și încolo în fiecare clipă. Vei fi doar precum un val al mării. Însă, cu ajutorul cheii acesteia, vei avea un caracter format. Înțelepciune. Răbdare. Credință.